

Všeobecné pojistné podmínky

D

**pro pojištění vývozního odběratelského úvěru
proti riziku nezaplacení**

Tyto Všeobecné pojistné podmínky nabývají účinnosti dnem 4. září 2009.

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (EGAP)
Vodičkova 34/701
111 21 Praha 1
tel.: 222 841 111
fax: 222 844 001
info@egap.cz
www.egap.cz

IČ: 45279314
DIČ: CZ45279314
Zapsáno v obchodním rejstříku
vedeném Městským soudem v Praze,
oddíl B, vložka 1619.

Článek I.

Základní ustanovení

1. Tyto všeobecné pojistné podmínky „D“ (dále jen „pojistné podmínky“) upravují podmínky pojištění pohledávek z vývozního odběratelského úvěru proti riziku nezaplacení v důsledku teritoriálních nebo tržně nezajistitelných komerčních rizik (dále jen „pojištění“). Pojistné podmínky tvoří nedílnou součást pojistné smlouvy.
2. Pojištění poskytuje Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. v souladu se zákonem č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.
3. Nestanoví-li pojistná smlouva jinak, musí být dovozcem uhrazeno nejméně 15 % hodnoty vývozu před nebo nejpozději při uskutečnění vývozu.
4. Pokud vývozce nebo osoba jednající za vývozce nebo jménem vývozce při sjednání smlouvy o vývozu porušila ustanovení zvláštního zákona¹, má pojistitel právo odmítnout pojištění rizika nezaplacení úvěru podle těchto pojistných podmínek.
5. Pojištění podle těchto pojistných podmínek se uzavírá jako pojištění škodové.
6. Pro pojištění podle těchto pojistných podmínek se nepoužije ustanovení § 15 odst. 3 až 5, § 22 odst. 2 a 3 a § 24 odst. 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (o pojistné smlouvě) § 24 odst. 1 písm. a) zákona o pojistné smlouvě se vztahuje pouze na zodpovězení písemných dotazů pojistníkem, pojištěným nebo oprávněnou osobou.

Článek II.

Vymezení pojmů

1. Pro účely těchto pojistných podmínek a pojistné smlouvy se rozumí:
 - a) **pojistitelem** Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.,
 - b) **pojištěným** banka, popř. jiný subjekt, který uzavřel s dlužníkem smlouvu o úvěru za účelem financování smlouvy o vývozu,
 - c) **pojistníkem** osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu,
 - d) **oprávněnou osobou** osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění,
 - e) **dlužníkem** zahraniční osoba, s níž pojištěný uzavřel smlouvu o úvěru,
 - f) **veřejnoprávním dlužníkem** osoba pověřená výkonem státní moci nebo veřejné správy, která nemůže být právně prohlášena neschopnou plnit své závazky, zejména ministerstvo financí, centrální banka, územně samosprávné jednotky všech stupňů, jiné veřejné instituce nebo zahraniční osoby, jejichž ovládací osobou je stát, územně samosprávný celek nebo orgán veřejné správy,
 - g) **smlouvou o úvěru** smlouva uzavřená mezi pojištěným a dlužníkem za účelem poskytnutí finančních prostředků dlužníkovi k financování vývozu podle smlouvy o vývozu (vývozní odběratelský úvěr),
 - h) **smlouvou o vývozu** smlouva uzavřená mezi vývozcem a dovozcem o vývozu zboží nebo služeb, nebo o vývozu zboží a služeb,
 - i) **vývozcem** osoba, která uskutečňuje vývoz, a to buď fyzická osoba s trvalým pobytem na území České republiky, nebo právnická osoba se sídlem na území České republiky, a která je podnikatelem podle obchodního zákoníku, nebo zahraniční společnost,
 - j) **dovozcem** zahraniční osoba uskutečňující dovoz z České republiky podle smlouvy o vývozu,
 - k) **vývozem** dodání zboží nebo poskytnutí služeb nebo dodání zboží a poskytnutí služeb dovozcí podle smlouvy o vývozu za účelem užití mimo území České republiky,

- l) **zahraniční osobou** fyzická osoba, která nemá trvalý pobyt na území České republiky, nebo právnická osoba, která nemá sídlo na území České republiky,
 - m) **zahraniční společností** právnická osoba se sídlem v zahraničí, kterou právnická osoba se sídlem na území České republiky, která je podnikatelem podle obchodního zákoníku, ovládá tím, že se na základním kapitálu společnosti přímo či nepřímo podílí z více než 50 % nebo kontroluje nadpoloviční většinu hlasovacích práv spojených s účastí na základním kapitálu společnosti nebo může jmenovat většinu členů představenstva, dozorčí rady nebo správní rady nebo jiného obdobného vedoucího orgánu společnosti,
 - n) **spoluúčastí** podíl oprávněné osoby na škodách krytých pojištěním, vyjádřený v procentech.
2. V ustanoveních pojistných podmínek, kde se zmiňuje o dlužníku, vztahují se dotyčná práva a povinnosti i na veřejnoprávního dlužníka přiměřeně, s výjimkou ustanovení článku VIII. odst. 2 písm. a).

Článek III.

Předmět pojištění

1. Předmětem pojištění jsou pohledávky pojištěného za dlužníkem z vývozního odběratelského úvěru na úhradu jistiny úvěru, úroků z úvěru za každé úrokové období a poplatků vyplývajících ze smlouvy o úvěru a specifikované v pojistné smlouvě (dále jen „pojištěné pohledávky“). Pokud je podle smlouvy o úvěru dlužník povinen vrátit poskytnuté peněžní prostředky formou splátek, považuje se pro účely pojištění každá z těchto splátek za samostatnou pojištěnou pohledávku.
2. Podle podmínek a v rozsahu stanoveném v pojistné smlouvě jsou předmětem pojištění rovněž náklady pojištěného spojené s financováním pojištěných pohledávek v průběhu čekací doby (náklady na refinancování).
3. Pojištění dále kryje kurzové riziko pohybu měnového kurzu české koruny vůči měně, v níž je odběratelský úvěr poskytnut, v případě pojistného plnění (článek IX. odst. 11).
4. Není-li v pojistné smlouvě uvedeno jinak, pojištění se nevztahuje na pohledávky na úhradu úroků z prodlení, smluvní pokuty, nároky na náhradu škody a jiné pohledávky a nároky pojištěného vyplývající ze smlouvy o úvěru, které mají sankční povahu.

Článek IV.

Vliv vývozu na životní prostředí

1. Pojistitel si u projektů s potenciálními dopady na životní prostředí vyhrazuje právo vyžadovat předložení posudku o vlivu vývozu na životní prostředí v zemi jeho konečného určení (dále jen „posudek o vlivu na životní prostředí“).
2. Posudek o vlivu na životní prostředí je vývozce povinen předložit do uzavření smlouvy o příslibu pojištění nebo nejpozději do uzavření pojistné smlouvy.
3. Posudkem o vlivu na životní prostředí, stanovujícím mimo jiné závazné limity, které musí vývozce dodržovat, je:
 - a) posudek předložený v anglickém nebo ruském jazyce vypracovaný osobou autorizovanou podle právních předpisů v zemi konečného určení vývozu za podmínky, že vliv vývozu na životní prostředí vyhovuje mezinárodním pravidlům; potvrzení o autorizaci této osoby musí být přiloženo k posudku,
 - b) posudek předložený v anglickém nebo ruském jazyce, uznaný mezinárodní finanční institucí, v případě, že je vývoz financován touto institucí,
 - c) posudek předložený v anglickém nebo ruském jazyce, uznaný zahraniční úvěrovou pojišťovnou v případě, že vývoz je součástí projektu, na jehož pojištění se podílí tato zahraniční úvěrová pojišťovna, nebo
 - d) posudek předložený v českém a anglickém jazyce, vypracovaný zpracovatelem uvedeným v seznamu zpracovatelů posudků uznaných pojistitelem.

¹ § 160 a násl. zák. č. 140/1961 Sb., trestní zákon

4. V případě, že se v posudku o vlivu na životní prostředí prokáže negativní vliv vývozního projektu na životní prostředí, má pojištitel právo odmítnout uzavření pojistné smlouvy a to i v případě, že byla uzavřena smlouva o příslibu pojištění.
5. Pojištitel má právo požadovat od vývozce předkládání monitorovacích zpráv o dodržování závěrů posudku o vlivu vývozu na životní prostředí; podrobnosti upraví pojistná smlouva.
6. Pojištěný je povinen smluvně:
 - a) zavázat vývozce k zajištění zpracování posudku o vlivu na životní prostředí,
 - b) upravit odpovědnost vývozce za dodržování limitů stanovených v posudku o vlivu na životní prostředí v průběhu realizace vývozního projektu,
 - c) upravit povinnost vývozce vyžádat si na zpracovateli posudku vyhodnocení vlivu změn na životní prostředí, dojde-li nebo má-li dojít k významným změnám vývozního projektu,
 - d) upravit povinnost vývozce předkládat pojištiteli monitorovací zprávy o dodržování posudku o vlivu na životní prostředí, stanoví-li tak pojistná smlouva,
 - e) zavázat vývozce, aby v případě zařazení vývozu do kategorie A zveřejnil posudek nebo jeho shrnutí tak, aby byl tento dokument přístupný veřejnosti alespoň 30 dní před vznikem pojištění.
7. Pojištitel má právo postihu vývozce, nastane-li pojistná událost z důvodu nedodržení podmínek obsažených v posudku o vlivu vývozu na životní prostředí.

SMLOUVA O PŘÍSLIBU POJIŠTĚNÍ, POJISTNÁ SMLOUVA

Článek V.

Smlouva o příslibu pojištění

1. Ve smlouvě o příslibu pojištění se pojištitel zavazuje uzavřít po splnění dohodnutých podmínek a v dohodnuté době pojistnou smlouvu a zabezpečit rezervaci potřebné pojistné kapacity.
2. Žadatel o pojištění je povinen zaplatit za poskytnutí příslibu pojištění poplatek stanovený ve smlouvě o příslibu pojištění.
3. Pojištitel není povinen uzavřít pojistnou smlouvu, došlo-li, podle uvážení pojištitel, k významné změně podmínek a okolností zvyšujících rizikovost pojištění, z nichž pojištitel vycházel při uzavření smlouvy o příslibu pojištění, zejména k výraznému zhoršení finanční situace dlužníka nebo žadatele, nebo k výraznému zhoršení rizikovosti země související s realizací smlouvy o úvěru nebo smlouvy o vývozu.
4. Žadatel je po dobu platnosti smlouvy o příslibu pojištění vázán povinnostmi dle těchto pojistných podmínek obdobně jako pojištěný.
5. Práva a povinnosti smluvních stran ze smlouvy o příslibu pojištění se řídí ustanoveními obchodního zákoníku, zejména pak ustanoveními o smlouvě o uzavření budoucí smlouvy.

Článek VI.

Pojistná smlouva

1. Pojistná smlouva stanoví mimo obvyklé náležitosti zejména vznik a zánik pojištění v návaznosti na smlouvu o úvěru, výši pojistného a spoluúčasti a určení osoby dlužníka.
2. Nestanoví-li pojistná smlouva jinak, je pojištitel povinen zaplatit sjednané pojistné jednorázově, a to v době určené pojistnou smlouvou. Výše pojistného se sjedná v závislosti na rozsahu pojištěného rizika, ohodnocení charakteru a rizikovosti dlužníka, ohodnocení rizikovosti země nebo teritoria souvisejících s plněním smlouvy o vývozu, délce a výši poskytnutého úvěru a výši spoluúčasti. Sjednaná výše pojistného již v sobě zahrnuje možné zvýšení nebo snížení pojistného rizika a je neměnná po celou dobu pojištění. Pojistným rizikem se v této souvislosti rozumí klasifikace zemí podle míry exportního úvěrového rizika, resp. zařazení zemí do jednotlivých rizikových kategorií stanovených pojištitel.
3. Spoluúčast činí 5 %, nestanoví-li pojistná smlouva jinak. K pokrytí rizika vyplývajícího ze stanovené spoluúčasti nesmí být sjednáno jiné pojištění a oprávněná osoba je povinna podílet se na sjednané spoluúčasti alespoň polovinou její výše.
4. Vzájemné peněžní závazky mezi pojištitel a pojištitel, popřípadě pojištěným jsou splatné v českých korunách, nestanoví-li pojistná smlouva jinak. K přepočtu z jiné měny pro účely určení výše pojistného se použije kurz sjednaný v pojistné smlouvě, jinak kurz České národní banky platný v den podpisu pojistné smlouvy.
5. Pojistné, poplatek za poskytnutí příslibu pojištění, jakož i jiné peněžní závazky vůči pojištiteli se hradí na základě faktury vystavené pojištitel, nestanoví-li pojistná smlouva jinak.
6. V případě odchylné úpravy v pojistné smlouvě má vždy přednost znění pojistné smlouvy před zněním pojistných podmínek.

Článek VII.

Trvání pojištění

1. Pojištění vzniká dnem zaplacení pojistného, pokud pojistná smlouva nestanoví den dřívější, nejdříve však dnem uzavření pojistné smlouvy. Pojistná smlouva může stanovit další podmínky pro vznik pojištění.
2. Kromě případů stanovených v obecně závazných právních předpisech, pojistné smlouvě nebo v ostatních ustanoveních pojistných podmínek, zaniká pojištění též úplným zaplacením pojištěných pohledávek, anebo pokud nastane pojistná událost, rozhodnutím pojištitel o pojistném plnění pro poslední pojištěnou pohledávku.

POJISTNÁ UDÁLOST A POJISTNÉ PLNĚNÍ

Článek VIII.

Pojistná událost

1. Pojistnou událostí je dílčí nebo úplné nezaplacení pojištěné pohledávky ke dni splatnosti, a ani v průběhu čekací doby (karenční doba), je-li stanovena, pokud dojde k nezaplacení ze strany dlužníka přímo a vylučně v důsledku jedné nebo více příčin uvedených v odstavci 2 (komerční riziko) nebo odstavci 3 (teritoriální riziko) tohoto článku (pojistné nebezpečí). V pojistné smlouvě lze dohodnout omezení pojištění na události uvedené v odstavci 3 tohoto článku.

2. Příčinami představujícími komerční riziko se rozumí:
 - a) platební neschopnost dovozce, zejména rozhodnutí o úpadku nebo zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku dovozce, nebo jiné skutečnosti, kterým právní řád v zemi dovozce příznává stejné nebo obdobné právní důsledky platební neschopnosti (platební neschopnost),
 - b) odepření zaplacení pojištěné pohledávky dlužníkem bez právního důvodu (platební nevěle).
3. Příčinami představujícími teritoriální riziko se rozumí:
 - a) administrativní rozhodnutí nebo legislativní opatření nebo intervence orgánů cizí země, které bez zavinění dlužníka nebo bez jeho podnětu znemožní zaplacení pojištěné pohledávky dlužníkem,
 - b) jakékoliv opatření nebo rozhodnutí vlády země pojistitele nebo pojistníka, popřípadě pojištěného, včetně opatření a rozhodnutí Evropského společenství, pokud je země pojistníka, popřípadě pojištěného členským státem Evropské unie, týkající se obchodu mezi členským státem a třetími zeměmi, pokud jeho účinky nejsou kryty jiným způsobem příslušnou vládou,
 - c) nemožnost, zdržení nebo omezení převodu nebo konverze plateb v důsledku politických událostí, legislativních nebo administrativních opatření nebo vážných ekonomických potíží v zemi dlužníka anebo v zemi, jejímž prostřednictvím mají být provedeny platby (zejména prohlášení platební neschopnosti země, vyhlášení moratoria plateb nebo zavedení devizového režimu znemožňujícího konverzi domácí měny nebo jinak omezujícího převod plateb do zahraničí nebo konverzi měny) za podmínky, že dlužník složil příslušnou protihodnotu dlužné částky v domácí měně a provedl všechna nezbytná opatření k převodu plateb nebo konverzi měny,
 - d) jiné politické události v zemi dlužníka, zejména válka, revoluce, povstání, občanská válka, občanské nepokoje, generální stávká,
 - e) přírodní katastrofa v zemi dlužníka,
 - f) nezaplacení pohledávky veřejnoprávním dlužníkem.
4. V případě platební neschopnosti vznikne pojistná událost dnem, kdy pojištěný oznámí pojistiteli existenci příčiny podle odstavce 2 písm. a) doručením vyplněného formuláře pojistitele Oznámení o hrozbě pojistné události a současně doloží, že řádně a včas přihlásil pojištěné pohledávky v insolvenčním řízení nebo v řízeních podle odstavce 2 písm. a). Pojištěný má právo vyžádat si od pojistitele konzultaci ohledně kroků nutných pro řádné přihlášení pojištěné pohledávky.
5. V případě platební nevěle a teritoriálního rizika vznikne pojistná událost uplynutím čekací doby v trvání šesti měsíců ode dne, kdy pojištěný oznámí pojistiteli existenci příčiny podle odstavce 2 písm. b) nebo odstavce 3 doručením vyplněného formuláře pojistitele Oznámení o hrozbě pojistné události. Pojistitel může jednostranným prohlášením čekací dobu zkrátit.
4. Pojistitel je povinen bez zbytečného odkladu poté, kdy obdrží Oznámení o hrozbě pojistné události zahájit šetření nutné k potvrzení nároku pojištěného a k zjištění rozsahu povinnosti pojistitele plnit. Pojistitel ukončí šetření, bude-li to možné nebo nedohodnou-li se strany jinak, do jednoho měsíce ode dne vzniku pojistné události. Výsledky šetření uvede pojistitel v Rozhodnutí o pojistném plnění.
5. Pro účely šetření pojistné události a zjištění výše neuhrazené pojištěné pohledávky je pojištěný povinen doložit pojistiteli příslušnými doklady, listinami a jinými důkazy pro pojistitele rozumně uspokojivými veškeré skutečnosti rozhodné pro vznik a výši jeho nároku na výplatu pojistného plnění, zejména vznik pojistné události a důvod jejího vzniku, oprávněnost nároku za dlužníkem, výši neuhrazené pojištěné pohledávky, doklady o zaplacení pojistného. Pojištěný je dále povinen předložit platnou pojistnou smlouvu nebo pojistku spolu s veškerými dalšími doklady a údaji, které si pojistitel vyžádá.
6. Pojistitel si vyhrazuje právo ověřit si pravdivost a přesnost předložených dokladů a všech pojištěným uváděných údajů a informací, které pojistitel považuje pro účely šetření za významné či nutné.
7. Pro účely zjištění výše neuhrazené pojištěné pohledávky se jako základ stanoví neuhrazená částka pojištěné pohledávky ke dni rozhodnutí o pojistném plnění zvýšená o refinanční náklady uvedené v článku III. odstavci 2 v rozsahu stanoveném v pojistné smlouvě a snížená o veškerá plnění přijatá pojištěným na úhradu nebo ke krytí škody z neuhrazené pojištěné pohledávky před dnem rozhodnutí o pojistném plnění, pokud tato plnění přímo nesnižují neuhrazenou částku pojištěné pohledávky. Předmětem pojistného krytí není ušlý zisk pojištěného.
8. Výše neuhrazené pojištěné pohledávky podle odstavce 7 tohoto článku se snižuje o výši vzájemných započitatelných pohledávek dlužníka a pojištěného, jejichž oprávněnost pojištěný uznal anebo které byly dlužníkovi pravomocně přiznány v soudním či rozhodčím řízení, nestanoví-li pojistná smlouva jinak.
9. Pojistné plnění se stanoví ve výši neuhrazené pojištěné pohledávky stanovené podle odstavce 7 tohoto článku a snížené podle odstavce 8 tohoto článku a dále snížené o výši sjednané spoluúčasti.
10. Nebylo-li mezi pojištěným a pojistitelem dohodnuto jinak, při stanovení výše a data výplaty pojistného plnění vychází pojistitel vždy z původního data splatnosti jednotlivých pojištěných pohledávek. Pokud pojištěný na základě příslušného ustanovení smlouvy o úvěru a z důvodu prodloužení dlužníka učiní pojištěné pohledávky nebo jejich části předčasně splatnými (akcelerace úvěru), nebo pokud se tyto stanou z jiného důvodu předčasně splatné, nejsou tyto změny vůči pojistiteli účinné a při stanovení výše a data výplaty pojistného plnění k nim pojistitel nepřihlíží.
11. Pojistné plnění se poskytuje v české měně. Vzhledem k znění článku III. odst. 3 se pro přepočítání z jiné měny použije kurz České národní banky platný ke dni rozhodnutí o pojistném plnění.
12. Pojistné plnění je splatné do patnácti dnů od data vydání Rozhodnutí o pojistném plnění.

Článek IX.

Pojistné plnění

1. Pojistitelé vznikne povinnost poskytnout pojistné plnění vznikem pojistné události.
2. Pojistitel neposkytne pojistné plnění, pokud výše neuhrazené pojištěné pohledávky nepřesáhne částku dvě stě tisíc korun českých, nestanoví-li pojistná smlouva jinak.
3. Pojistitelé nevznikne povinnost poskytnout pojistné plnění, pokud pojištěný doručí pojistiteli Oznámení o hrozbě pojistné události později, než šest měsíců ode dne vzniku prodloužení dlužníka z příčin podle článku VIII. odst. 2 nebo 3. V případě, že pojištěný s předchozím písemným souhlasem pojistitele prodlouží dlužníkovi dobu splatnosti pojištěné pohledávky, považuje se pro účely podání Oznámení o hrozbě pojistné události za rozhodný nově sjednaný termín splatnosti.

Článek X.

Výluky z pojištění, odmítnutí a snížení pojistného plnění

1. Pojistitelé nevzniká povinnost poskytnout pojistné plnění (výluky z pojištění):
 - a) pokud dojde bez předchozího písemného souhlasu pojistitele k převodu práv vyplývajících ze smlouvy o úvěru na třetí osobu,
 - b) jestliže bez předchozího písemného souhlasu pojistitele se za trvání pojištění stanou pojištěný a dlužník ekonomicky nebo personálně spojenými osobami, kdy jedna osoba se podílí přímo nebo nepřímo na vedení, kontrole nebo základním kapitálu druhé osoby. Účastí na základním kapitálu se rozumí držení akcií nebo podílu představujících nejméně 10 % základního kapitálu příslušné osoby,
 - c) v případě sporu mezi pojištěným a dlužníkem o plnění smlouvy o úvěru nebo o oprávněnosti pojištěné pohledávky pojištěného, a to až do okamžiku pravomocného rozhodnutí sporu ve prospěch pojištěného; pojistitel rozhodne o vyplacení zálohy na pojistné plnění nebo pojistného plnění, pokud posoudí spor jako neoprávněný, a to do 30 dnů od žádosti pojištěného,
 - d) byla-li pojištěná pohledávka popřena insolvenčním správcem a nebyla jím dodatečně uznána nebo popřena pojištěná pohledávka nebyla uznána rozhodnutím soudu, pokud k popření pojištěné pohledávky nedošlo na základě zjevně diskriminačního jednání insolvenčního správce nebo soudu; v takovém případě bude pojistitel postupovat analogicky podle článku VIII. odst. 3 písm. a).
2. Pojistitel má právo odmítnout pojistné plnění:
 - a) pokud oprávněná osoba uvede při uplatňování práva na pojistné plnění vědomě nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje týkající se rozsahu pojistné události nebo podstatné údaje týkající se této události zamlčí,
 - b) v dalších případech stanovených zákonem o pojistné smlouvě.
3. Pojistitel má právo snížit v odpovídajícím rozsahu pojistné plnění, pokud bylo neuhrazení pojištěné pohledávky přímo či nepřímo způsobeno:
 - a) pojištěným nebo osobou jednající za něj nebo jeho jménem, zejména porušením podmínek smlouvy o úvěru nebo porušením právních předpisů platných v zemi dlužníka nebo v zemi, jejímž prostřednictvím byla (popřípadě měla být) provedena platba,
 - b) aplikací jakéhokoliv ustanovení smlouvy o úvěru nebo související dokumentace, které omezuje práva pojištěného nebo možnost jejich uplatnění a vymáhání,
 - c) následnou dohodou mezi pojištěným a dlužníkem po datu uzavření smlouvy o úvěru, která zabraňuje, zdržuje nebo omezuje úhradu pojištěné pohledávky,
 - d) pokud pojištěný porušil povinnosti vůči pojistiteli stanovené v pojistné smlouvě, pojistných podmínkách a příslušných ustanoveních obecně závazných právních předpisů týkajících se pojištění a toto porušení mělo podstatný vliv na vznik pojistné události, její průběh nebo na zvětšení rozsahu jejích následků anebo na zjištění nebo určení výše pojistného plnění,
 - e) v dalších případech stanovených zákonem o pojistné smlouvě.

Článek XI

Převod práv

1. Současně s částečnou nebo úplnou výplatou pojistného plnění je pojistitel oprávněn požadovat, aby na něho pojištěný převedl, postoupil anebo mu jinak přenechal způsobem účinným vůči dlužníkovi peněžní nároky vůči dlužníkovi. Pojištěný je povinen na žádost pojistitele s tímto současně převést, postoupit anebo jinak přenechat všechna práva s těmito nároky spojená, zejména práva ze záruk nebo jiných forem zajištění.
2. Pojištěný je bez ohledu na postoupení nároků vždy povinen umožnit pojistiteli vymáhat plnění z pojištěné pohledávky vůči dlužníkovi. Za tím účelem je pojištěný povinen bez zbytečného odkladu předat pojistiteli veškeré dokumenty vztahující se k pojištěné pohledávce a poskytnout pojistiteli potřebnou součinnost.
3. Z důvodů účelnosti vymáhání pojištěných pohledávek nebo zjednodušení právního postupu vůči dlužníkovi může pojistitel pověřit pojištěného nebo jím určenou osobu vymáháním pojištěných pohledávek vůči dlužníkovi, popř. osobám poskytujícím zajištění pojištěné pohledávky nebo příslušných peněžních nároků. Pojistitel se zavazuje uhradit pojištěnému účelně vynaložené náklady na vymáhání pojištěné pohledávky, a to na základě jejich řádného vyúčtování a doložení ze strany pojištěného.
4. Plnění poskytnutá dlužníkem nebo třetí osobou na úhradu pojištěné pohledávky poté, co pojistitel poskytl pojistné plnění, náleží pojistiteli a pojištěný je povinen o těchto plněních pojistitele neprodleně informovat a postoupit tato plnění pojistiteli do pěti dnů od jejich obdržení.
5. Pokud nebudou z důvodů účelnosti vymáhání pojištěné pohledávky převedena dle odst. 1 práva pojištěného na pojistitele smlouvou o postoupení pohledávky, uzavřou pojištěný a pojistitel smlouvu o úpravě práv a povinností, v níž upraví vzájemná práva a povinnosti při vymáhání pojištěné pohledávky.

Článek XII.

Postih vývozce

1. V případě, že pojistná událost vznikla zaviněním vývozce, právo na jeho postih upravují příslušná ustanovení obecně závazných právních předpisů.
2. Po vyplacení pojistného plnění pojištěnému uplatní pojistitel postih vůči vývozci za škody způsobené vývozcem nebo osobou, na níž vývozce převedl práva a povinnosti ze smlouvy o vývozu, v jejichž důsledku byl pojistitel povinen poskytnout pojistné plnění pojištěnému, a to až do výše vyplaceného pojistného plnění.
3. Postih se uplatní zejména v případech:
 - a) sjednání podmínek smlouvy o vývozu, které se výrazně odchyľují od běžných mezinárodních zvyklostí, jež omezují práva pojištěného v případě pojistné události,
 - b) porušení příslušných zákonů a předpisů platných v České republice nebo v zemi dlužníka nebo v zemi, jejímž prostřednictvím byla (popřípadě měla být) uskutečňována plnění ze smlouvy o úvěru nebo smlouvy o vývozu,
 - c) porušení norem a zvyklostí mezinárodního práva, kterými je Česká republika vázána²,
 - d) nedodržení podmínek stanovených posudkem o vlivu vývozu na životní prostředí.
4. Pojistitel vyžaduje, aby před uzavřením pojistné smlouvy, vývozce pojistitelé písemně potvrdil, že bere na vědomí a souhlasí s možností tohoto postihu.

² např. Úmluva o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích (Sdělení MVZ č. 25/2000 Sbírky mezinárodních smluv)

PRÁVA A POVINNOSTI SMLUVNÍCH STRAN

Článek XIII.

Práva a povinnosti pojištěného

1. Pojištěný má právo:

- a)** na pojistné plnění vznikem pojistné události, je-li současně oprávněnou osobou,
- b)** s předchozím písemným souhlasem pojistitele postoupit pojištěné pohledávky na třetí osobu, zřídit zástavní právo k pojištěným pohledávkám nebo tyto pohledávky jiným způsobem zatížit,
- c)** požadovat, aby pojistitel provedl náležitě šetření nutné ke zjištění rozsahu povinnosti pojistitele plnit, uvedl výsledky šetření v Rozhodnutí o pojistném plnění a seznámil pojištěného s jeho obsahem,
- d)** na výplatu pojistného plnění ve lhůtě patnácti dnů od data rozhodnutí o pojistném plnění.

2. Pojištěný je povinen:

- a)** postupovat při sjednávání smlouvy o úvěru s náležitou péčí, obezřetností při zohlednění mezinárodních obchodních zvyklostí, zejména dbát na přesnou a právně závaznou identifikaci smluvních subjektů, sjednat vhodnou doložku o volbě rozhodného práva a upravit způsob řešení sporů,
- b)** dodržovat podmínky smlouvy o úvěru a právní předpisy platné v zemi dlužníka nebo v zemi, jejímž prostřednictvím byla (popřípadě měla být) provedena platba,
- c)** nepoužít jakékoli ustanovení smlouvy o úvěru nebo související dokumentace, které omezuje práva pojištěného nebo možnost jejich uplatnění a vymáhání,
- d)** neuzavřít následnou dohodu s dlužníkem po datu uzavření smlouvy o úvěru, která zabraňuje, zdržuje nebo omezuje úhradu pojištěné pohledávky,
- e)** zavázat dlužníka ve smlouvě o úvěru, umožňuje-li to sjednané rozhodné právo, k plnění závazků ze smlouvy o úvěru bez ohledu na stav plnění závazků ze smlouvy o vývozu,
- f)** zabezpečit řádně svá práva vůči dlužníkovi, jeho ručitelům a třetím osobám a dbát, aby smlouva o úvěru nebo jiná ujednání s dlužníkem nebo třetí osobou neomezovala případné nároky pojistitele nebo neztižila jejich uplatnění,
- g)** smluvně ošetřit, aby vývozce zabezpečil řádné pojištění předmětu vývozu (proti krádeži, zničení, ztrátě apod.), a to do doby převzetí dodávky dovozcem v návaznosti na dodací podmínky sjednané mezi vývozcem a dovozcem ve smlouvě o vývozu,
- h)** poskytovat pojistiteli přesné a pravdivé informace o své ekonomické situaci, finančním a právním stavu a všechny informace, které jsou mu známy o ekonomické situaci, finančním a právním stavu dlužníka, a to i bez vyzvání pojistitele,
- i)** neprodleně informovat pojistitele o všech okolnostech, které jsou pojištěnému známy a které mohou vést ke vzniku pojistné události nebo zvýšení jejího rozsahu nebo mohou ovlivnit závazky pojistitele plynoucí z pojistné smlouvy,
- j)** informovat neprodleně pojistitele o sjednání souběžného pojištění proti stejnému nebo obdobnému riziku u jiného pojistitele,
- k)** majetkově se podílet na pojištěném riziku v rozsahu sjednané spoluúčasti a nesjednat na spoluúčast další pojištění,
- l)** zaslat dlužníkovi v případě nezaplacení pojištěné pohledávky nejpozději do pěti pracovních dnů ode dne splatnosti písemnou upomínku a o nezaplacení pojištěné pohledávky bez odkladu informovat pojistitele,

m) vykonávat samostatně nebo po dohodě s pojistitelem všechna účelná opatření k zamezení vzniku pojistné události nebo zvětšení jejího rozsahu, zejména včas a řádně uplatnit své nároky a důsledně vymáhat splatné pojištěné pohledávky. Pojištěný je odpovědný za snížení dobytosti či právní vymahatelnosti pojištěných pohledávek z důvodu jejich pozdního uplatnění u soudu nebo u jiného příslušného orgánu,

n) koordinovat s pojistitelem postup za účelem odvrácení hrozby pojistné události nebo zmírnění jejich následků a činit veškeré kroky vůči dlužníkovi nebo třetí osobě s předchozím souhlasem pojistitele; pokud pojistitel ve lhůtě 10 pracovních dnů od obdržení žádosti pojištěného nesdělí pojištěnému své vyjádření k navrženému postupu nebo se s pojištěným nedohodne na jiné lhůtě, ve které mu své vyjádření poskytne, má se za to, že s navrženým postupem vyjádřil souhlas,

o) uzavřít současně s výplatou pojistného plnění na návrh pojistitele smlouvu o postoupení pohledávky, za niž pojistitel poskytne pojistné plnění, nebo v souladu s článkem XI. uzavřít smlouvu o úpravě práv a povinností, **p)** umožnit pojistiteli uplatnění nároků, zejména nároků na náhradu škody, náležejících pojištěnému,

q) vrátit pojistiteli již vyplacené pojistné plnění, pokud pojištěný znemožnil uplatnění práv postoupených pojistiteli nebo jejichž postoupení pojistitel odmítl nebo znemožnil pojistiteli jejich řádné uplatnění nebo ztižil dobytost pojištěných pohledávek, za něž pojistitel vyplatil pojistné plnění,

r) vrátit pojistiteli již vyplacené pojistné plnění, pokud bylo poskytnuto na základě neúplných nebo nepravdivých informací nebo bez skutečného nároku na výplatu pojistného plnění nebo tento dodatečně pominul nebo vyšlo najevo, že došlo k okolnostem podle článku X.,

s) v případě insolvenčního řízení (popřípadě řízení, kterému právní řád v zemi dovozce přiznává obdobné právní následky) řádně a včas do něho přihlásit pojištěné pohledávky; pojištěný má právo vyžádat si od pojistitele konzultaci ohledně kroků nutných pro řádné přihlášení pojištěné pohledávky.

3. Bez předchozího písemného souhlasu pojistitele pojištěný nesmí:

a) dohodnout s dlužníkem změnu podmínek smlouvy o úvěru (zejména změnu v termínech nebo výši jednotlivých splátek),

b) využít svého práva na základě smlouvy o úvěru umožňující učinit splatnými i dosud nesplacené pojištěné pohledávky vůči dlužníkovi (akcelerace dluhu) v případě, že se dlužník nachází v prodlení s plněním svých závazků,

c) postoupit pojištěné pohledávky na třetí osobu, zřídit zástavní právo k pojištěným pohledávkám nebo tyto pohledávky jiným způsobem zatížit.

4. V případě postoupení pojištěné pohledávky s předchozím písemným souhlasem pojistitele se po postoupení pojištěné pohledávky stává pojištěným postupník a pojistníkem postupitel ve smyslu zákona o pojistné smlouvě. Bez předchozího písemného souhlasu pojistitele pojištění postoupených pohledávek zaniká.

Článek XIV.

Práva a povinnosti pojistitele

1. Pojistitel je povinen:
 - a) provést náležitě šetření nutné k zjištění rozsahu povinnosti pojistitele plnit,
 - b) uvést výsledky šetření v Rozhodnutí o pojistném plnění a seznámit pojištěného s jeho obsahem,
 - c) vyplatit pojistné plnění ve lhůtě patnácti dnů od data rozhodnutí o pojistném plnění,
 - d) s náležitou péčí uchovávat dokumenty svěřené a poskytnuté pojistiteli.
2. Pojistitel má zejména právo:
 - a) požadovat úhradu pojistného za celou dobu trvání pojištění,
 - b) požadovat od pojištěného předložení smlouvy o úvěru a smlouvy o vývozu včetně jejich změn a dodatků a související dokumentace; pojistitel přitom neodpovídá za obsah a formu těchto smluv a dokumentů,
 - c) zvýšit pojistnou sazbu a spoluúčast v případě, že smlouva o úvěru nebo související dokumenty uzavřené nebo vystavené pojištěným byly změněny bez předchozího souhlasu pojistitele,
 - d) ověřit si pravdivost a přesnost předložených dokladů a všech pojištěným uváděných údajů a informací při respektování obecně závazných předpisů o bankovním a obchodním tajemství,
 - e) požadovat na pojištěném řádné uplatnění nároků vůči dlužníkovi nebo třetím osobám,
 - f) sjednat s pojištěným, nezávisle na převzetí neuhrazené pojištěné pohledávky po výplatě pojistného plnění, následný postup při vymáhání a inkasu pojištěné pohledávky,
 - g) uplatnit vůči pojištěnému nárok na vrácení vyplaceného pojistného plnění nebo na náhradu škody v případě, že pojistné plnění bylo poskytnuto na základě nepravdivých informací nebo bez skutečného nároku na výplatu pojistného plnění nebo tento dodatečně pomínl nebo vyšlo najevo, že došlo k okolnostem dle článku X.

Článek XV.

Závěrečná ustanovení

1. Vztahy neupravené pojistnou smlouvou nebo pojistnými podmínkami se řídí příslušnými ustanoveními zákona o pojistné smlouvě a občanského zákoníku.
2. Rozhodným je znění pojistných podmínek a pojistné smlouvy v jazyce českém.
3. Pojistitel je oprávněn vypovědět pojistnou smlouvu, jestliže:
 - a) pojištěnému byla odňata bankovní licence, byla na něho uvalena nucená správa, soud rozhodne o úpadku pojištěného nebo zamítnutí insolvenčního návrhu pro nedostatek majetku pojištěného,
 - b) tak stanoví pojistná smlouva,
 - c) tak stanoví zákon o pojistné smlouvě, občanský zákoník a další právní předpisy.
4. Výpověď musí být písemná. Výpovědní doba počíná běžet dnem doručení výpovědi druhé straně a činí 6 týdnů, nestanoví-li zákon jinak.
5. Stane-li se některé ustanovení pojistných podmínek nebo pojistné smlouvy v důsledku změny právních předpisů, a to i jen z části, neúčinným nebo neaplikovatelným, nečiní toto neplatným nebo neúčinnými zbývající ustanovení.
6. Informace, které si smluvní strany v jakékoli formě v souvislosti s uzavřením pojistné smlouvy a plněním povinností z ní vyplývajících navzájem poskytly, jsou důvěrné. Strana, které byly tyto informace poskytnuty, je bez souhlasu druhé strany nesmí poskytnout třetí osobě a ani je použít pro jiný účel, než pro který byly poskytnuty, nestanoví-li zákon jinak (např. zákon o pojišťovnictví apod.).
7. Nedohodnou-li se smluvní strany v pojistné smlouvě jinak, budou případné spory vzniklé mezi nimi z právních vztahů založených touto pojistnou smlouvou nebo v souvislosti s ní (včetně otázek platnosti nebo neplatnosti pojistné smlouvy), jež se nepodaří v přiměřené době vyřešit smírnou cestou, s vyloučením pravomoci obecných soudů rozhodovány s konečnou platností v rozhodčím řízení u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR v Praze podle jeho Řádu třemi rozhodci ustanovenými podle tohoto Řádu. Strany se zavazují splnit všechny povinnosti uložené jim v rozhodčím nálezu ve lhůtách v něm uvedených.
8. Pojištění podle těchto pojistných podmínek se řídí právním řádem České republiky.